

Il-Ħadd, 24 ta' Frar 2019

Ġesù qal lid-dixxipli tiegħu:

“Lilkom,
li qegħdin tisimgħuni,
ngħidilkom:
‘Hobbu l-għedewwa tagħkom,
agħmlu l-gid
lil min jobgħodkom,
bierku lil min jisħetkom,
itolbu għal min iżebłaħkom.
Min jagħtik bil-ħarta
fuq naħa waħda,
dawwarlu wiċċek
ħalli jagħtik
fuq in-naħa l-oħra;
min jeħodlok il-mantar,
anqas il-libsa
ma għandek tiċħadlu.”

*Mill-Evangjelju skont San Luqa,
kapitlu 6, 27-29*

85

“L-imħabba bla kundizzjonijiet
tal-Missier lejn kulħadd
kienet, u hi,
veru bżonn ta’ konverżjoni
għall-qalb imsejkna tagħna
li hi miġbuda biex tiġġudika,
tifred, topponi u tikkundanna.
Meta nafu li Alla jissokta jħobb
anki lil min jirrifjutah,
din hi għajn bla tarf ta’ fiduċja
u stimolu għall-missjoni tagħna.
L-ebda id imċappsa
ma tista’ żżomm lil Alla
milli jqiegħed f’dik l-id
il-Ħajja li jixtieq jirregalalna.”

PAPA FRANĠISKU,
Omelija, 19 Novembru 2016

*Fiex jien
fil-maħfra
għal
min jagħmilli
xi ħsara?*

*Jien bniedem
li nċedi malajr
għal xewqa
ta' vendetta?*

Id oħra

Id imċappsa, Mulej,
- imċappsa għax tkun għamlet xi ħsara lil xi ħadd -
mhijiex id li nkunu nixtiequ nbusu:
hija id li xi mkien tkun ikkaġunat uġiġħ.
L-id ta' min jgħid kontra xi ħadd,
ta' min iwaqqgħu għaċ-ċajt, ta' min jobogħdu,
ta' min isawtu, ta' min jeħodlu dak li huwa tiegħu,
ma tistax ma tqajjimx fih rabja,
u forsi wkoll, xewqa għal vendetta.
Imma l-vendetta,
lill-id imċappsa ma tagħmilhiex nadifa;
anzi, tkun qed iżżid magħha id oħra mċappsa.
Hija l-imħabba bla kundizzjonijiet
li tfejjaq, li ġġib bidla fil-qlub,
li f'dik l-id tiżra' l-ħajja mill-ġdid u t-tama.
Għandek raġun, Mulej, tgħidilna dak li tgħidilna.

It-Tnejn, 25 ta' Frar 2019

Meta Ġesù, Pietru, Ġakbu, u Ġwanni reġgħu ġew hdejn id-dixxipli l-oħra, rawhom b'kotra ta' nies madwarhom, u xi kittieba jitlewmu magħhom. In-nies ġrew lejn Ġesù biex isellmulu. U hu staqsiehom: "Fuqieq qegħdin titlewmu magħhom?" U wieħed qallu: "Mgħallem, ġibtlek lil ibni għax għandu spirtu mbikkem ... Għedt lid-dixxipli tiegħek biex ikeċċuh minnu, u ma kellhomx ħila." ... Meta Ġesù raġa' daħal id-dar, id-dixxipli staqsewh: "Għaliex ma rnexxilniex inkeċċuh?" Qalilhom: "Spirtu bħal dak, ma jista' jitkeċċa b'xejn ħlief bit-talb."

*Mill-Evangġelju skont San Mark,
kapitlu 9, versi 14-17. 18b. 28-29*

86

"It-talb jingħogob aktar minn Alla u jista' jqaddisna aktar jekk fih, bl-interċessjoni, infittxu li ngħixu l-kmandament doppju li ħallielna Ġesù. L-interċessjoni tesprimi l-impenn fratern mal-oħrajn meta fiha aħna nkunu kapaċi ndaħħlu l-ħajja tal-oħrajn, it-tbatijiet li l-aktar iħawdulhom qalbhom u l-isbaħ ħolmiet tagħhom. Dwar min jiddedika ruħu b'ġenerożità u jaqbeż għal ħutu jista' jingħad bil-kliem tal-Bibbja: 'Dan hu l-ħabib ta' ħutu, il-bniedem li jitlob dejjem għall-poplu.'"

PAPA FRANĠISKU, Eżortazzjoni Appostolika,
Gaudete et Exsultate, nru 154, 19 Marzu 2018

*It-talb tiegħi
huwa
eżercizzju ieħor
tal-egoizmu
ta' ġo fija?*

*Min qed ibati,
x'post għandu
fit-talb tiegħi?*

Li taqbeż għall-oħrajn

Quddiem l-ispirtu ħażin, Mulej,
li jħabbat lilna lkoll kemm aħna,
ħafna drabi nħossuna dgħajfa u bla saħħa.
Imma Inti tajtna ħila li tista' tisboq dan kollu:
il-ħila li nressqu quddiemek - fit-talb -
lil dawk li nafu li l-ispirtu ħażin qiegħed ikiddhom,
lil dawk li nafu li l-ispirtu ħażin
mhux inissel fihom ħlief taħwid u qtigħ ta' qalb,
lil dawk li nafu li l-ispirtu ħażin
qiegħed jikkagunalhom ħafna tbatija.
Li taqbeż għall-oħrajn quddiemek, Mulej,
hija għamla speċjali
ta' kif nistgħu nħobbu tassew lill-oħrajn;
li taqbeż għall-oħrajn quddiemek
tpoġġi lilna stess fit-triq tal-qdusija.
Aġħmel li dil-ħila li Inti tajtna, inħaddmuha spiss.

It-Tlieta, 26 ta' Frar 2019

Waslu Kafarnahum;
u meta kienu d-dar
Ġesù staqsiehom:
"X'kontu qegħdin
titħaddtu bejnietkom fit-triq?"
Izda huma baqgħu siekta,
għax fit-triq
kienu qagħdu
jitħaddtu bejniethom
fuq min kien l-akbar.
Imbagħad qagħad bilqiegħda,
sejjaħ it-Tnax,
u qalilhom:
"Jekk xi ħadd
irid ikun l-ewwel wieħed,
għandu joqgħod wara kulħadd
u jkun qaddej ta' kulħadd."

*Mill-Evangġelju skont San Mark,
kapitlu 9, versi 33-35*

87

"Id-dixxipli - u dawk l-eqreb
lejn Ġesù - kienu qed jiddiskutu
fuq min kellu jieħu l-post l-aktar
importanti, fuq min kellu jkun
l-ipprivileġġjat ... biex ikun
prominenti b'xewqa ta' superjorità
fuq l-oħrajn, min kellu jogħla
l-aktar malajr biex jieħu f'idejh
karigi li jagħtuh ċerti vantaġġi.
Ġesù jħawwad il-logika tagħhom u
jgħidilhom biss li l-ħajja awtentika
tingħax fl-impenn konkret b'riżq
il-proxxmu, jiġifieri billi wieħed
jaqdi ... li jfisser, fil-parti l-kbira,
tieħu ħsieb ta' min hu dgħajjef."

PAPA FRANĠISKU,
Omelija, Vjaġġ fil-Kuba, 20 Settembru 2015

*Jien bniedem
li rrid
li kulhadd
ikun hemm
biex jaqdini?*

*F'li nagħmel
għal haddieħor,
nara dejjem
kif se mmur
tajjeb jien?*

Post ta' ġieħ

Il-post ta' ġieħ, Mulej,
lil min jiftaħ qalbu għall-proxxmu fil-bżonn,
tagħtih Inti.

Il-post ta' ġieħ,
lil min iqiegħed lilu nnifsu
għas-servizz ta' min hu l-iktar dgħajjef,
tagħtih Inti.

Il-post ta' ġieħ,
lil min jaqdi bis-serjetà lill-oħrajn,
tagħtih Inti.

Eħlisni, Mulej, milli nkun xi ħadd
li taparsi naqdi lil haddieħor;
eħlisni milli niġri wara l-interessi tiegħi
f'dak li nagħmel għall-oħrajn;
eħlisni milli naqdi lili nnifsi,
minflok ma naqdi lileK fl-oħrajn.

L-Erbgħa, 27 ta' Frar 2019

Ġwanni qal lil Ġesù:

“Mgħallem, wieħed raġel,
li s-soltu ma jkunx magħna,
rajnieh ikeċċi x-xjaten
f'ismek

u ridna nżommuh,
għax hu mhuwiex
wieħed minn tagħna.”

Imma Ġesù qal:

“La żżommuhx, le,
għax ma hemm ħadd
li se jagħmel miraklu f'ismi
u mbagħad
malajr se jkollu ħila
jgħid kontra tiegħi.
Għax min mhuwiex kontra tagħna,
huwa magħna.”

*Mill-Evangġelju skont Mark,
kapitlu 9, versi 38-40*

88

“Il-libertà kbira ta' Alla fl-għotja
tiegħu innnifsu għalina hija sfida u
stedina biex nibdlu l-atteggjamenti
tagħna u r-relazzjonijiet tagħna.

Ġesù qed isejjilna
biex ma nibqgħux naħsbu
skont il-kategoriji ta' ħabib/għadu,
huma/aħna, min hu ġewwa/
min hu barra, tiegħi/tiegħek,
imma mmorru aktar 'l hinn:
niftħu qlubna biex inkunu nistgħu
nagħrfu l-preżenza u l-azzjoni ta'
Alla anki f'ambjenti mhux tas-soltu
jew mhux mistennija u f'persuni li
mhumiex parti miċ-ċirku tagħna.”

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 30 Settembru 2018

*It-tajjeb,
inħares lejħ
bħala
monopolju
ta' xi ħadd?*

*Xi stima għandi
tat-tajjeb
meta
min jagħmlu
mħuwiex
taċ-ċirku tiegħi?*

Barra miċ-ċirku

Il-preżenza tiegħek, Mulej,
ma tistax tagħlaqha f'xi ċirku wieħed,
ikun kemm ikun b'saħħtu.

U kull meta xi ħadd jagħmel tentattiv
biex isakkrek

f'xi wieħed minn dawn iċ-ċrieki,
Inti malajr toħroġ minnu!

Għax mhemm xejn li jista' jiddettalek
meta u fejn turi lilek innifsek,
lil min turi lilek innifsek;
mhemm xejn li jista' jikkmandak
b'min twettaq it-tajjeb.

Aħfrilna, Mulej,
ta' meta t-tajjeb tal-oħrajn ma jinżlilniex,
ta' meta - agħar minn hekk -
nippruvaw inċajpruh.

Il-Ħamis, 28 ta' Frar 2019

Ġesù qal
lid-dixxipli tiegħu:
“Min jagħtikom
tazza ilma x'tixorbu
għax intom tal-Messija,
ngħidilkom is-sewwa
li ma jibqax
mingħajr il-ħlas tiegħu.
Imma min jagħti skandlu
lil wieħed
minn dawn iċ-ċkejknin
li jemmnu fija,
ikun jaqbillu
jekk jorbtulu ma' għonqu
gebla tat-tħin
minn dawk li jdawru l-ħmir
u jixħtuh fil-baħar.”

*Mill-Evangjelju skont San Mark,
kapitlu 9, versi 41-42*

89

“Il-qdusija hi dejjem marbuta
ma' ġesti żgħar ... li wieħed
jitgħallimhom mid-dar; ġesti ta'
familja mitlufa qalb l-anonimat
tal-ħajja ta' kuljum, imma li jagħmlu
kull ġurnata differenti mill-oħra.
Huma ġesti ta' omm, ta' nanna,
ta' missier, ta' nannu, ta' iben,
ta' wieħed mill-aħwa. Huma ġesti
ta' ħlewwa, ta' mħabba, ta' ħniena ...
Ġesù jistedinna ma nxekklu dawn
il-ġesti żgħar mirakuluži ... li bihom
negħlbu l-iskandlu ta' mħabba
magħluqa fiha nfisha.”

PAPA FRANĠISKU, *Omelija*,
Laqgħa Dinjija tal-Familji, Philadelphia, Vjaġġ
fl-Istati Uniti tal-Amerika, 27 Settembru 2015

Tazza ilma

*L-ideali l-kbar
li nemmen
fihom,
innizzilhom
għall-ħajja
ordinarja
ta' kuljum?*

*F'imħabbti,
x'piż nagħti
lill-ħwejjeg
iz-żgħar?*

Biex inħobbu, Mulej, fil-ħajja ta' kuljum,
Inti ma tistenniex li nagħmlu ħwejjeg kbar:
tridna nagħmlu ħwejjeg żgħar
- bħal meta tagħti tazza ilma lil xi ħadd -
bi mħabba kbira.

U b'dan l-atteggjament,
il-ħwejjeg żgħar isiru kbar.

Għalhekk, kull tbissima sinciera tgħodd,
kull nitfa għajnuna għandha valur,
kull kelma tajba tħalli effett,
kull tħaddina sabiħa

lil min jirċeviha ma tħallihx l-istess,
kull ċanfira bil-ħlewwa ma tibqax bla frott.

Ħallina nżommu dejjem quddiem għajnejna
li ġesti ċkejknin magħmula bi mħabba vera
jagħmlu ħafna iktar differenza milli naħsbu.

Il-Ġimgħa, 1 ta' Marzu 2019

Resqu xi Farizej lejh, u biex iġarrbuh staqsewh jekk raġel jistax jitlaq lil martu. Weġibhom u qal: "X'ordnalkom Mosè?" Qalulu: "Mosè ta l-permess li wieħed jagħmel il-kitba tad-divorzju, u jibgħatha." Imbagħad weġibhom Ġesù: "Minħabba l-ebusija ta' qalbkom kitbilkom dan l-ordni. Iżda sa mill-bidu tal-ħolqien Alla għamilhom raġel u mara. Għalhekk mela raġel iħalli lil missieru u 'l ommu u jingħaqad ma' martu, u t-tnejn isiru ġisem wieħed ... Mela dak li għaqdad Alla m'għandux jifirdu l-bniedem."

*Mill-Evangġelju skont San Mark,
kapitlu 10, versi 2-8a. 9*

90

"Quddiem il-mistoqsija retorika li saritlu - aktarx bħala lixka - Ġesù jwieġeb b'mod ċar u xejn mistenni: ireġġa' kollox għall-bidu tiegħu, għall-għeruq tal-ħolqien, biex jgħallimna li Alla jbierek l-imħabba tal-bniedem, Hu li jgħaqdad il-qlub ta' raġel u ta' mara li jinħabbu u jseħibhom fl-għaqda u fl-indissolubbiltà. Dan ifisser li l-għan tal-ħajja konjugali mhux biss li jgħixu flimkien għal dejjem, imma li jinħabbu għal dejjem! Ġesù hekk jerga' jwaqqaf l-ordni li kien hemm fil-bidu u li minnu beda kollox."

PAPA FRANĠISKU, *Omelija*, 4 Ottubru 2015

*X'viżjoni
għandi
taż-żwieġ
u tal-familja?*

*Il-ħolma ta' Alla
għadni nemmen
li tista' ssejtni
illum ukoll?*

Lura għall-bidu

Missier Qaddis, il-ħolma tiegħek għall-bniedem

- dik li jaqsam il-mixja tiegħu

ma' persuna oħra li tkun kumplimentari għalih

- għadha hemm.

Il-ħolma tiegħek

- dik li l-bniedem jgħix

l-esperjenza tal-għageb tal-imħabba,

li jhobb u jkun maħbub,

u li jara l-imħabba tiegħu tħalli l-frott fl-ulied

- għadha hemm.

U għalhekk Inti tibgħat lil Ibnek Ġesù

biex ifakkarna li din il-ħolma tiegħek għalina

għadha hemm.

Agħmel, Missier Qaddis, li aħna l-bnedmin

nibqgħu ningibdu minn kull imħabba awtentika,

imħabba b'saħħitha, għammiela, fidila u dejjiema.

Is-Sibt, 2 ta' Marzu 2019

Ġiebu quddiem Ġesù
xi tfal ċkejknin biex iberikhom,
izda d-dixxipli tiegħu
qabdu jgħajtu magħhom.
Ġesù, meta ra hekk,
inkorla u qalilhom:
“Halluhom it-tfal żgħar
jiġu għandi; iżzommuhomx,
għax ta' min hu bħalhom
hija s-Saltna ta' Alla.
Tassew ngħidilkom,
li min is-Saltna ta' Alla
ma jilqagħhiex bħal tifel ċkejken
ma jidholx fiha.”
Imbagħad ħaddanhom miegħu
u qiegħed idejh fuqhom
u berikhom.

*Mill-Evangġelju skont San Mark,
kapitlu 10, versi 13-16*

91

“It-tfal huma fihom infushom
għana għall-umanità
u anki għall-Knisja,
għax il-ħin kollu jfakkruna
f'dik il-kundizzjoni meħtieġa
biex nistgħu nidhlu
fis-Saltna ta' Alla:
dik li ma naħsbux
li nistgħu nagħmlu kolloxx
waħidna,
imma li għandna bżonn
l-għajnuna, l-imħabba, il-maħfra.
U lkoll kemm aħna
neħtieġu l-għajnuna,
l-imħabba u l-maħfra.”

PAPA FRANĠISKU,
Udjenza Ġenerali, 18 Marzu 2015

*Jien wieħed
minn dawċ
li jidhrilhom
li tista' tasal
għand Alla
waħdek?*

*Kif nersaq jien
lejn Alla?*

Bħal tifel ċkejken

Mulej, jien għandi bżonnok:
għandi bżonn in-nifs tiegħek
ħalli ħajti ngħixha bih;
għandi bżonn imħabbtek
ħalli nkun bniedem ta' mħabba;
għandi bżonn qalbek
ħalli nħobb kif tħobb Int;
għandi bżonn kelmtok
ħalli niddawwal minnha f'dak li nsib ruħi fih;
għandi bżonn idek li twezinni
ħalli nissokta fil-fedeltà lejK;
għandi bżonn tal-maħfra tiegħek
ħalli meta naqa' nerga' nqum;
għandi bżonn tal-barka tiegħek
ħalli f'kulma nagħmel
ikun hemm biss Int.